

DEPARTAMENTUL DE STUDII PARLAMENTARE ȘI POLITICI UE
DIRECȚIA STUDII ȘI DOCUMENTARE LEGISLATIVĂ

**SISTEMUL MASS-MEDIA ÎN
UNIUNEA EUROPEANĂ:
CADRU DE REGLEMENTARE,
ORGANISME DE
AUTOREGLARE ȘI
MECANISMELE AJUTORULUI
DE STAT ÎN UNELE STATE UE**

material documentar

IULIE 2026

Lucrările elaborate în cadrul Direcției studii și documentare legislativă au caracter documentar și nu reprezintă punctul de vedere al Camerei Deputaților.

Documentele legislative oficiale au fost consultate în limba de origine, iar traducerea informațiilor relevante selectate nu reprezintă o traducere oficială, fiind furnizată ca un mijloc de înțelegere a unui document original, scris în altă limbă.

Baza de date cuprinzând totalitatea studiilor elaborate de Direcția studii și documentare legislativă poate fi accesată prin intermediul paginii de Intranet a Camerei Deputaților la adresa:

<http://www.cdep.ro/pls/dic/site2015.page?den=dsdl-home1>

Documentare și sinteză: Sebastian SIMION,
consilier parlamentar - Direcția studii și documentare legislativă
Palatul Parlamentului, str. Izvor nr.2-4, sect.5, București
Tel: 021.316.03.65; 021.414.13.50/ 51, Interior 1350/1349, camera 5070
E-mail: doc@cdep.ro

CUPRINS

MASS MEDIA ÎN UE - RAPORTULUI MPM2025: CONCLUZII ȘI OBSERVAȚII ..	4
RECOMANDĂRILE EMFA PRIVIND GARANȚIILE INTERNE PENTRU INDEPENDENȚA EDITORIALĂ ȘI TRANSPARENȚA PROPRIETĂȚII	8
ORGANISME DE AUTOREGLEMENTARE – CONSILIILE PRESEI ÎN SUECIA, NORVEGIA, FINLANDA, GERMANIA	10
REGLEMENTAREA SUBVENȚIONĂRII PRESEI: SUECIA, DANEMARCA, FINLANDA, GERMANIA, ȚĂRILE DE JOS	13
ECE – PARTICULARITĂȚI LEGISLATIVE, OPERAȚIONALE ȘI DE AUTOREGLEMENTARE: POLONIA, CECIA, STATELE BALTICE.....	24
STRUCTURI DE AUTOREGLEMENTARE, ETICĂ ȘI DEONOTOLOGIE	26
RESURSE INTERNET	28

Funcționarea mass-media în spațiul comunitar este configurată printr-un echilibru dinamic între standardele de auto reglementare jurnalistică și intervenția normativă a statului. Prezentul material analizează unele aspecte ale acestei arhitecturi complexe, urmărind caracteristicile specifice ale sistemului mediatic european, rolul organismelor de autoreglare și utilizarea schemelor de subvenționare raportat la normele privind ajutorul de stat. În introducere, vom prezenta câteva observații și date conform Raportului privind pluralismul în mass-media în Europa, MPM2025.

MASS MEDIA ÎN UE - RAPORTULUI MPM2025: CONCLUZII ȘI OBSERVAȚII

[Monitorul Pluralismului în Mass-Media \(MPM\)](#) este primul proiect științific conceput pentru a măsura starea mass-media printr-o abordare comprehensivă. Acesta ia în considerare nu doar libertatea presei și siguranța jurnaliștilor - care rămân esențiale - ci și sănătatea financiară a sectorului media, modelele de proprietate asupra mass-media și influența acestora asupra independenței editoriale, incluziunea în mass-media și altele.

Riscurile globale privind pluralismul media și libertatea presei oscilează între 26%–30%–33% pentru statele nordice și Germania (risc scăzut), 64% România, 54% Cehia, 52% Polonia, 57% Slovacia (toate au risc mediu-înalt), 46% Franța, 49% Portugalia, 41% Belgia, 34% Olanda (risc mediu-scăzut). Toate statele ex-socialiste au riscuri considerate medii-înalte, Ungaria fiind singurul caz cu riscuri înalte (75%), însă estimările au fost pentru orizontul de guvernare al lui V. Orbán, încheiat în prezent.

[Reglementarea de stat a resurselor și a sprijinului acordat mass-media](#)¹: cu excepția Bulgariei și Ungariei, restul statelor europene sunt considerate cu risc scăzut sau foarte scăzut la acest item.

Problematică este influența politică în mass-media: spre deosebire de Germania și Belgia, cu risc scăzut, respectiv foarte scăzut, România are un scor de 89% (foarte ridicat), ceea ce înseamnă influență politică puternică, imediat sub Serbia (97%), dar peste Ungaria (83%).

Scorurile legate de [autonomia editorială](#): România 83%, Bulgaria 54%, Ungaria (90%, epoca Orban), Republica Cehia (50%), Slovacia (65%), Slovenia (73%), Germania 3%, Franța 50%, Belgia 12%, Olanda 3% (cu cât procentajul e mai mic, cu atât nivelul de intruziune în autonomia editorială e mai mic).

[Pluralitatea furnizorilor de media](#) este o problemă sensibilă pentru toate statele europene².

¹ Trebuie selectat indicatorul pe harta interactivă

² <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/967a7200-605c-11f0-a9d0-01aa75ed71a1/language-en>

Observații și extrase din Raportul MPM 2025

Doar patru state membre - Germania, Suedia, Danemarca și Țările de Jos - sunt evaluate în categoria de risc scăzut. Performanța lor reflectă puternic protecția fundamentală a mass-media, precum și garanții eficiente pentru independența politică a mass-media și, într-o măsură mai mică, pentru incluziunea în media. În ceea ce privește acest din urmă aspect, Germania se remarcă ca o excepție, fiind raportate riscuri specifice legate de egalitatea de gen în mass-media. În ciuda performanței, în general reziliente, a statelor membre menționate anterior la nivelul celor trei dintre cele patru zone MPM, este important să se remarce riscurile pronunțate ale pluralității pieței în aceste țări, care se aliniază tendințelor mai ample ale UE³.

Pe marginea benzii de risc foarte ridicat, Ungaria se remarcă ca fiind țara cu cele mai slabe performanțe, cu o marjă considerabilă, urmată de România și Malta, în ambele înregistrându-se punctaje de risc agregate care se situează în apropierea intervalului de risc ridicat. Ungaria și Malta prezintă deficiențe deosebite în domeniul pluralismului pieței și al independenței politice, deoarece actorii politici exercită un control exagerat atât în mass-media privată, cât și în cea publică, printre altele, prin influența lor asupra mijloacelor de finanțare disponibile.

- *Cipru, România, Bulgaria și, într-o măsură mai mică, Grecia sunt asociate cu o performanță deosebit de slabă în ceea ce privește pluralismul pieței și incluziunea socială. În timp ce Grecia are performanțe slabe în toate cele patru domenii, scorurile de risc se încadrează, în general, în intervalul de risc mediu-ridicat, variind între 57 % și 67 %, o zonă care atinge pragul de risc ridicat.*
- *Statele membre cu cele mai slabe performanțe au obținut rezultate deosebit de slabe în ceea ce privește pluralismul pieței: Cipru, Ungaria și România, care se încadrează în categoria cu cel mai ridicat risc.*
- *În ceea ce privește indicatorul privind transparența proprietății asupra mass-mediei, șase țări obțin punctaje la nivelul de risc ridicat (Belgia, Republica Cehă, Finlanda, Țările de Jos, România și Slovenia), în timp ce trei țări sunt clasificate în banda de risc foarte ridicat (Cipru, Ungaria și Spania).*
- *Rezultatele indicatorului privind viabilitatea mass-mediei prezintă o gamă mai largă de punctaje de risc: optsprezece țări pot fi găsite în intervalul mediu-scăzut sau mediu-ridicat; numai cele trei țări baltice prezintă un risc scăzut, în timp ce Cipru, Ungaria, Irlanda, Malta, România și Slovenia sunt țări cu risc ridicat.*
- *Majoritatea covârșitoare a țărilor (optsprezece) înregistrează fie un risc ridicat, fie un risc foarte ridicat în ceea ce privește indicatorul independenței editoriale față de influența comercială și cea a proprietarilor. În douăzeci și două de țări,*

³ <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/967a7200-605c-11f0-a9d0-01aa75ed71a1/language-en> p. 15/181

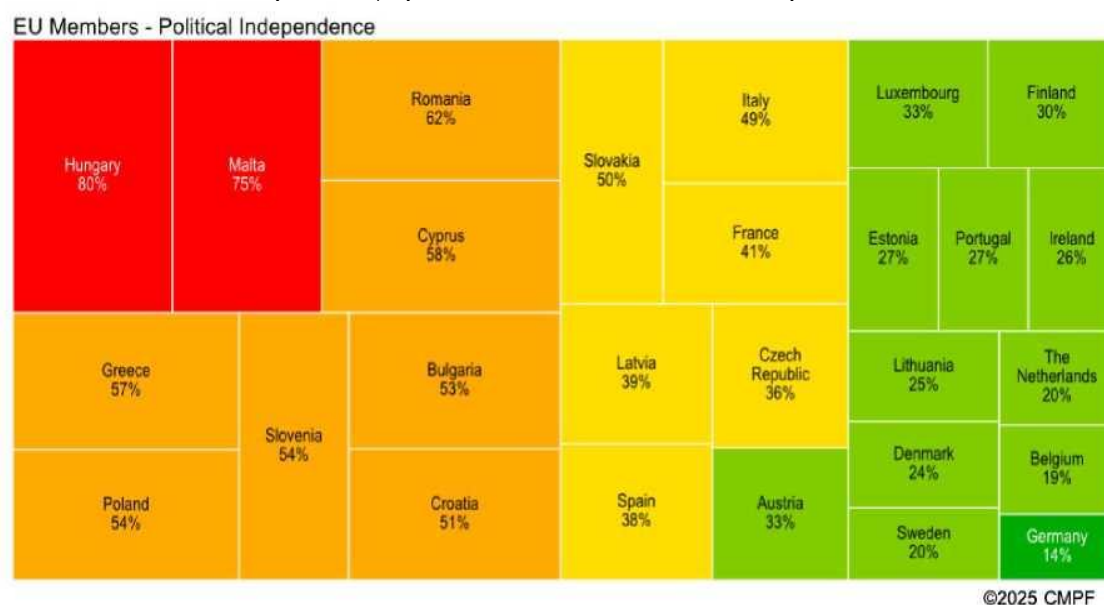
interesele economice ale proprietarilor de mass-media în alte sectoare decât mass-media ridică motive serioase de îngrijorare.

*Indicatorii **privind independența politică** evaluează existența și eficacitatea garanțiilor de reglementare și de auto reglementare împotriva prejudecăților politice și a influențelor politice asupra producției, distribuției și accesului la știri. Mai precis, domeniul urmărește să evalueze influența statului și a puterii politice asupra funcționării pieței mass-mediei și asupra independenței serviciilor publice de mass-media. În plus, domeniul este preocupat de existența și eficacitatea (auto)reglementării în asigurarea independenței editoriale și a disponibilității unor informații și puncte de vedere politice pluraliste, în special în perioadele electorale.*

- Rezultatele din UE pe 2025 pentru zona **independenței politice** arată persistența unor cazuri majore de control și influență exercitate prin mecanismele tradiționale de capturare politică a mass-mediei. Această realitate se reflectă la nivel de zonă – scorul global fiind de 41 % (scor în intervalul mediu-scăzut).
- Persistă preocupări în ceea ce privește structurile de proprietate politizate care ar putea afecta independența politică a mass-media și autonomia editorială. Sectorul ziarelor este considerat cel mai expus riscului, în acest sens, urmat îndeaproape de sectorul audiovizual. În timp ce mass-media digitală nativă este evaluată ca fiind relativ mai sigură în ceea ce privește controlul politic prin intermediul dreptului de proprietate, unele țări prezintă preocupări (de exemplu, Austria, Bulgaria).
- Instrumentele de auto reglementare nu dispun adesea de competența de a aborda încălcările și presiunile externe și interne sau de a reacționa la acestea. **Auto reglementarea este evaluată ca fiind cu adevărat eficace numai în țările din Europa de Nord.**
- **Producția editorială este, de asemenea, afectată indirect de distribuirea controversată a banilor de stat, alocarea unor astfel de resurse, în special publicitatea de stat, fiind adesea legată de structuri de proprietate politizate.**
- **Rezultatele MPM2025 evidențiază o politizare severă a structurilor de guvernare și de finanțare, precum și a mecanismelor serviciilor publice europene de mass-media.** Sunt detectate deficiențe sensibile, în special în ceea ce privește dispozițiile de reglementare care vizează limitarea proprietății politice, criteriile de alocare a publicității de stat, guvernarea și procedurile de finanțare ale SMP, precum și condițiile și mecanismele prin care publicitatea politică este distribuită pe mass-media și platformele online.

- Comunicarea politică în mediul online prezintă riscuri grave din cauza tehnicilor utilizate pentru publicitatea politică online – în special pe platformele de comunicare socială – și a preocupărilor legate de transparență. O lipsă generalizată de reglementare continuă să împiedice îmbunătățirea în acest domeniu. Multe țări, în special țările mai mici și din Europa de Est, raportează un număr extrem de scăzut de moderatori de conținut. Țările cel mai puțin deservite în acest sens sunt Bulgaria, Republica Cehă, Croația, Estonia, Letonia, Lituania, Grecia, Ungaria, Irlanda, Malta, România, Slovacia și Slovenia.
- Dimensiunea locală este deosebit de fragilă. Multe țări europene sunt grav afectate de o consolidare a proprietății locale politizate și a finanțării publice, direcționate în mod pătătoritor fie sub formă de subvenții, fie prin campanii instituționale. În unele cazuri, mass-media locală este deținută sau finanțată direct de municipalitate (de exemplu, Slovacia, Croația). Acest lucru generează preocupări ridicate în ceea ce privește producția editorială, dar se dovedește, de asemenea, problematic în ceea ce privește denaturarea pieței.

Figura 1.f. Zona de independență politică - clasamentul Treemap al UE-27

Mai mult de jumătate dintre statele membre ale UE obțin punctaje între intervalele de risc mediu-scăzut și ridicat, ceea ce stă la baza deficiențelor relevante în materie de reglementare și a cazurilor de influență și control politic.

RECOMANDĂRILE EMFA PRIVIND GARANȚIILE INTERNE PENTRU INDEPENDENȚA EDITORIALĂ ȘI TRANSPARENȚA PROPRIETĂȚII

Analiza situației europene din punctul de vedere al auto reglementării demonstrează că nu au fost încă luate măsuri semnificative pentru a putea proteja în mod eficace conținutul editorial împotriva influențelor nejustificate. Astfel de etape pot fi luate în considerare după trei sub-dimensiuni specifice:

- **Dispoziții privind numirea și revocarea redactorilor-șefi:** aproape jumătate dintre statele membre ale UE prezintă riscuri ridicate sau foarte ridicate în cadrul acestei sub dimensiuni, în timp ce o altă treime este în banda medie-scăzută. Acest lucru arată că procedurile de numire și de prevenire a interferențelor proprietarilor sau a oricăror alte interferențe în selectarea itemilor editoriali fie lipsesc, fie sunt concepute în mod necorespunzător. Acest lucru are, în cele din urmă, efecte îngrijorătoare asupra conținutului editorial. În foarte puține cazuri, redacțiile de știri au puterea relevantă de a se opune numirilor (politice sau influențate de politic), astfel de procese având loc adesea în spatele ușilor închise. "Revoluționarea" foștilor politicieni care preiau roluri editoriale nu este o situație rară, în timp ce editorii seniori sunt adesea găsiți ca strategii de comunicare pentru partide și politicieni – uneori concomitent. Chiar și în cazul în care există dispoziții mai stricte, punerea în aplicare corespunzătoare este întârziată.
- **Garanții externe:** în ceea ce privește dispozițiile și organisme de auto reglementare jurnalistică colective și/sau trans-sectoriale, analiza detectează o fragmentare semnificativă. De fapt, anumite garanții ar putea fi disponibile în funcție de sectorul mass-mediei avut în vedere, în timp ce alte sectoare ar putea fi complet neprotejate. Competența consiliilor mass-media/asociațiilor jurnalistice de a pune în aplicare standardele convenite (codurile de etică, deontologice), precum și viabilitatea financiară a acestor organisme depind adesea de participarea voluntară a mass-mediei. În plus, astfel de instrumente nu dispun, în general, de o capacitate reală de aplicare și de sancționare. Ca atare, rolul lor se concentrează în principal pe abordarea plângerilor prin comisii dedicate pentru etică și arbitraj. Încălcările standardelor etice și deontologice sunt larg răspândite în majoritatea statelor membre ale UE. Cu toate acestea, în țările din Europa de Nord (de exemplu, Suedia, Danemarca, Țările de Jos, Finlanda), cadrele bazate pe încredere sunt raportate ca fiind extrem de puternice, încălcările având repercusiuni sociale semnificative.
- **Garanții interne:** mecanismele interne menite să asigure independența editorilor de conținut față de ingerințele politice sau de orice altă natură – de exemplu, procedurile de semnalare a presiunilor, drepturile opoziției, clauzele de conștiință care protejează împotriva sancțiunilor disciplinare sau concedierile arbitrare ale membrilor personalului editorial – arată mult mai multă fragmentare. Codurile de etică și de conduită se regăsesc în cea mai mare parte în principalele organe de presă, în timp ce o lipsă semnificativă de transparență este detectată pentru jucătorii minori din industria media. În plus,

organismele interne – cum ar fi consiliile editoriale, ombudsmanii, comitetele de etică sau de supraveghere – nu reprezintă o situație obișnuită nici măcar pentru marile întreprinderi din UE. Eficacitatea unor astfel de garanții este, în general, evaluată ca fiind destul de scăzută, cu niveluri deosebit de ridicate de risc constatate în Slovenia, România, Malta, Ungaria, Grecia și Polonia. Din nou, țările din Europa de Nord prezintă cele mai mici scoruri de risc.

Majoritatea statelor membre oferă mass-media o formă de finanțare publică directă, cu o metodă de alocare bazată în mod normal pe criterii obiective, cum ar fi dimensiunea circulației, acoperirea geografică, limba sau tipul de conținut. Unele sisteme iau în considerare, de asemenea, vulnerabilitatea economică, obiectivele în materie de inovare și independența editorială. Următoarele state membre ale UE sunt identificate ca neavând nicio formă de schemă de sprijin public direct pentru mass-media privată: România, Republica Cehă, Bulgaria, Slovacia și Germania (dincolo de sprijinul mass-mediei locale). Pentru unele dintre acestea (de exemplu, Slovacia, Republica Cehă), acest lucru este semnalat ca fiind o deficiență relevantă. Pentru statele membre care oferă un astfel de sprijin, se constată un anumit grad de îngrijorare în ceea ce privește capacitatea și punerea în aplicare a măsurilor structurale. În Portugalia, de exemplu, aplicarea măsurilor de sprijin pentru mass-media a fost afectată de criza politică care a condus la alegeri anticipate care au avut loc în mai 2025. În plus, Planul de acțiune pentru mass-media nu sprijină jurnalismul de investigație și mass-media alternativă.

Indicatorul „Reglementarea de către stat a resurselor și sprijinul acordat sectorului mass-media” evaluează situația juridică și practică în ceea ce privește distribuirea resurselor gestionate de stat pentru mass-media, cum ar fi alocarea frecvențelor, distribuirea subvențiilor directe și indirecte, precum și publicitatea de stat.

Îngrijorătoare este alocarea publicității de stat, care reprezintă una dintre cele mai problematice chestiuni identificate de analiza MPM, cu un punctaj mediu de risc de 75 %. Aproape toate țările UE se încadrează în categorii cu risc mai ridicat. Lipsa unor cadre juridice specifice mass-mediei și deficiențele sistemelor generale de achiziții publice permit ca deciziile discreționare ale organismelor publice sau ale întreprinderilor de stat să favorizeze mass-media proguvernamentală, subminând adesea atât concurența loială, cât și independența editorială. Transparența lipsește cu desăvârșire; puține state dezvăluie date la nivel de destinatar. Normele axate pe mass-media sunt disponibile în foarte puține state membre și, de asemenea, pot fi îmbunătățite.

ORGANISME DE AUTOREGLEMENTARE – CONSILIILE PRESEI ÎN SUECIA, NORVEGIA, FINLANDA, GERMANIA

Intrarea în vigoare a **Actului European privind Libertatea Presei (EMFA)** la 8 august 2025 a pus un accent puternic pe mecanismele de auto reglementare și pe rolul consiliilor de presă independente. Doar unele state au tradiție în ceea ce privește astfel de instrumente de auto reglementare (nu și România).

Conform [AIPCE](#), consiliile de presă existau înainte de 2025 într-un număr relativ mare de state, diferențele fiind însă destul de mari între acestea (statele nordice fiind exemplul eficacității în domeniu).

Statele Nordice - în general recunoscute ca având cele mai vechi și puternice consilii de presă, bazate pe o cultură profundă a eticii profesionale:

- **SUECIA:** Deține cel mai vechi consiliu de presă din lume, înființat încă din 1916 ([Pressens Opinionsnämnd](#)). Există o instituție numită [Media Ombudsman](#) (MO). Ombudsmanul pentru mass-media se va asigura că mass-media suedeză respectă principiile etice elaborate de industrie însăși. Dacă acest lucru nu se întâmplă, persoanele care au suferit prejudicii ar trebui să poată obține despăgubiri și să se poată adresa MO. Dar MO nu este un organism juridic sau o autoritate, ci face parte din propriul sistem de auto reglementare al industriei mass-media. În 2009, organizațiile media suedeze au lansat o inițiativă de extindere a sistemului etic de auto reglementare dincolo de presa scrisă, pentru a include mass-media difuzată (*etermedier*) și pentru a promova independența tehnologică, impulsionată de platformele digitale și conținutul audiovizual. Acest efort, care s-a desfășurat pe parcursul unui deceniu, a abordat tendințe empirice, cum ar fi scăderea numărului de cititori din presa tipărită și creșterea implicării online și a transmisiunilor, ceea ce a necesitat un cadru unificat pentru supravegherea etică în toate formatele media. Reformele au culminat în septembrie 2019 odată cu crearea Medieetikens Förvaltningsorgan, o nouă entitate de conducere care implică organizații din industrie, companii media, Uniunea Jurnaliștilor din Suedia și Clubul Publiciștilor, alături de redenumirea Pressens Opinionsnämnd (PON) în Mediernas Etiknämnd (MEN). Schimbarea de nume a semnat mandatul extins al sistemului de a soluționa plângerile împotriva emisiunilor de radio și televiziune și a publicațiilor online asociate acestora, pe lângă canalele de știri tradiționale tipărite și digitale, vizând protejarea integrității personale indiferent de platformă.

[Consiliul Suedez de Presă / Pressens Opinionsnämnd \(PON\)](#), este format din [32 de membri](#), inclusiv 4 *judecători* care îndeplinesc funcția de președinți, 16 reprezentanți ai opt organizații media și 12 membri publici neafiliați, structurat astfel încât să existe un echilibru între profesioniștii din industria media și membrii nespecialiști din publicul larg, pentru o supraveghere imparțială

În 2020, principalele posturi publice și comerciale de radiodifuziune – inclusiv Sveriges Television (SVT), Sveriges Radio (SR), TV4 și Compania Suedeză de Radiodifuziune Educațională – au aderat oficial la sistem prin asocierea cu Medieetikens Förvaltningsorgan, integrându-și operațiunile în procesul de evaluare etică. Această includere a răspuns prevalenței tot mai mari a conținutului digital audiovizual și hibrid, permițând MEN să gestioneze încălcările etice în aceste domenii în cadrul aceluiași cod voluntar. După reformă, reclamațiile anuale au depășit 600, aproximativ 5% dintre acestea generând critici publice, reflectând o atenție sporită acordată problemelor erei digitale, cum ar fi verificarea sursei și confidențialitatea, pe fondul auto reglementării persistente pentru a proteja libertățile de exprimare.

- **FINLANDA:** [Julkisen sanan neuvosto](#) (JSN), înființat în 1968, acoperind atât presa scrisă, cât și audiovizualul. [Consiliul pentru Mass-Media](#) (CMM) este un comitet de auto-reglementare înființat de editori și jurnaliști din domeniul comunicării de masă în scopul interpretării bunelor practici profesionale și apărării libertății de exprimare și de publicare. Consiliul abordează, de asemenea, metodele prin care jurnaliștii își dobândesc informațiile. Consiliul nu exercită jurisdicție legală sau autoritate publică. Cu toate acestea, deciziile sale sunt urmate și respectate îndeaproape
- **NORVEGIA:** [Pressens Faglige Utvalg](#) (PFU), organism activ din 1929. Asociația Norvegiană de Presă (NP) este o organizație umbrelă pentru presa independentă, controlată de editori, și se referă la majoritatea presei din Norvegia. Principalele sarcini sunt: promovarea standardelor etice în mass-media; consolidarea și protejarea libertății de exprimare, a libertății presei și a libertății informației. Componenta poate fi găsită [aici](#).

Asociația Presei din Norvegia are două comitete permanente: Comitetul pentru Profesioniștii de Presă (PFU), care se ocupă de reclamațiile împotriva mass-media pe baza unui cod etic [„Be Careful” \(VVP\)](#), pe care jurnaliștii și editorii s-au angajat să îl respecte; Comitetul pentru Transparență a Presei (POU), care lucrează pentru deschidere și transparență sporite, în vederea consolidării jurnalismului.

- **DANEMARCA:** [Pressenævnet](#), un consiliu cu statut legal specific (Conform [Legii privind responsabilitatea mass-media](#), mass-media se supune jurisdicției Consiliului de presă; reclamațiile se pot depune accesând un formular online).

Alte exemple relevante:

GERMANIA: [Deutscher Presserat](#) (fondat în 1956). Consiliul de Presă este organizat ca asociație înregistrată în conformitate cu legislația germană. Această asociație este formată din două organizații editoriale și două organizații jurnalistice:

- Federația Editorilor de Ziare Germane ([BDZV](#))

- Federația Jurnaliștilor Germani ([DJV](#))
- Uniunea Jurnaliștilor Germani (dju) din cadrul Sindicatului Unit al Serviciilor Comerciale din Germania ([dju in ver.di](#))
- Asociația Editorilor de Reviste din Germania ([VDZ](#))

Există un „[Plen](#)” ([adunare plenară](#)) al [Consiliului German de Presă](#) desemnat ca organ principal al Consiliului; este alcătuit din 28 de membri – fiecare dintre cele patru organizații trimițând câte șapte membri.

Există și un număr de trei comisii de reclamații alese din rândul plenului de 28 de membri: [două comisii generale de reclamații cu câte opt membri fiecare și una cu șase membri pentru protecția datelor editoriale](#). Toate organismele Consiliului German de Presă sunt formate din editori și jurnaliști pentru o perioadă de doi ani, la propunerea organizației sponsor. Președintele organismelor se schimbă la fiecare doi ani la toate cele patru organizații.

Linia directoare pentru activitatea Consiliului de Presă este Codul deontologic, publicat inițial în 1973 și actualizat periodic. Regulile activitatea jurnaliștilor dorește să asigure menținerea eticii profesionale în jurnalism, prin:

- respectul pentru adevăr și menținerea demnității umane
 - cercetare amănunțită și corectă
 - respectarea dreptului la intimitate, la viață privată și la neintruziune
 - Evitarea reprezentărilor senzaționale inadecvate ale violenței și brutalității
- Informațiile detaliate pot fi găsite pe site-ul [Consiliului](#).

MAREA BRITANIE: Sistemul de auto reglementare include organisme precum [IPSO](#) (*Independent Press Standards Organisation*) și **IMPRESS**.

Austria: [Österreichischer Presserat](#). Organizațiile care susțin Consiliul Austriac de Presă sunt:

- Asociația Ziarelor Austriece ([VÖZ](#))
- Federația Sindicală Austriacă, reprezentată de sindicatul jurnaliștilor în cadrul [GPA](#) ,
- Asociația Austriacă a Revistelor și Media de Specialitate ([ÖZV](#))
- Asociația Media Regională din Austria ([VRM](#))
- asociația redactorilor șefi, precum și
- Clubul de Presă Concordia ([PCC](#)).

Asociația acționează ca un organ administrativ, dar nu decide asupra reclamațiilor și sesizărilor, existând un organ de tip senat pentru aceasta.

Alte state:

- **Belgia:** Are două consilii distincte, împărțite pe comunități lingvistice: unul pentru comunitatea flamandă ([Raad voor de Journalistiek](#)) și unul pentru cea francofonă ([CDJM](#)).
- **Olanda:** [Raad voor de Journalistiek](#).
- **Elveția:** [Schweizer Presserat](#).
- **Luxemburg, Irlanda și Franța** au și ele astfel de consilii ale presei.

Rolul principal al [Regulamentului EMFA 2025](#) nu a fost neapărat de a inventa/impune aceste consilii acolo unde ele existau structural, ci de a le proteja independența în fața ingerințelor guvernamentale, de a impune o transparență radicală a acționariatului media în statele membre și de a forța statele care nu au/aveau astfel de mecanisme funcționale sau independente (cum a fost cazul României, unde auto reglementarea la nivel de Consiliu al Presei a fost istoric fragmentată sau inactivă) să asigure un mediu liber de presiune politică.

România nu are și nu a avut un Consiliu al Presei funcțional, stabil și recunoscut la nivel național după modelul clasic european, auto reglementarea industriei media fiind fragmentară și puțin dispusă spre modelele de tipul celor menționate mai sus. Consiliul Național al Audiovizualului (CNA) nu este un consiliu de presă în sensul EMFA, ci o autoritate publică de reglementare, finanțată de la bugetul de stat, ai cărei membri sunt numiți politic de Parlament, Guvern și Președinție.

REGLEMENTAREA SUBVENȚIONĂRII PRESEI: SUECIA, DANEMARCA, FINLANDA, GERMANIA, ȚĂRILE DE JOS

Reglementarea subvenționării presei în Europa reflectă viziuni diferite asupra relației dintre stat și mass-media. În timp ce țările nordice folosesc scheme consolidate de ajutor direct pentru a garanta pluralismul, Germania și Țările de Jos evită finanțarea directă a ziarelor pentru a preveni orice imixtiune politică.

La nivelul Uniunii Europene, [oportunitățile de finanțare](#) pentru sectorul mass-media (știri) cuprind trei categorii principale: „libertatea și pluralismul mass-media”, „colaborarea și inovarea” și „implicarea cetățenilor și a publicului”. După caz, Comisia poate include o clauză de independență în granturile semnate, astfel încât beneficiarii să funcționeze cu independență editorială deplină.

La nivelul statelor europene, dintre cele cu o tradiție democratică și un pluralism consolidat, vom face referire la **Suedia, Danemarca, Germania, Finlanda și Țările de Jos**.

SUEDIA: MODELUL AXAT PE PLURALISM (NOUL CADRU DIN 2024)

Suedia are o lungă tradiție în acordarea de ajutoare de stat (*presstöð*), însă începând cu **1 ianuarie 2024** a intrat în vigoare un nou sistem de sprijin pentru mass-media (*mediestöd*), adaptat erei digitale și administrat de Autoritatea Suedeză pentru Media (*Mediemyndigheten*). Ajutoarele sunt:

- Ajutoare directe: noul sistem a eliminat vechiul ajutor de funcționare generală și s-a concentrat pe ajutorul editorial general (ce acoperă costurile redacționale) și pe ajutorul de distribuție.
- Criterii stricte de conținut: pentru a primi subvenții, publicațiile (tipărite sau online) trebuie să ofere conținut jurnalistic de interes general, de înaltă calitate și să aibă ca prioritate știrile locale sau regionale în zonele slab acoperite informațional.
- Condiții de independență: sprijinul este complet condiționat de respectarea normelor etice jurnalistice. Publicațiile extremiste sau cele care incită la ură sunt excluse prin lege.

Cadrul legal: [Legea \(2023:664\) privind sprijinul mass-media](#)

(traducere automată)

Secțiunea 1 . Prezenta lege conține prevederi privind sprijinirea mijloacelor de informare în masă (sprijinirea mass-media).

Scopul sprijinului media

Secțiunea 2 Scopul sprijinului acordat mass-media este de a consolida democrația prin promovarea accesului publicului la știri independente și de înaltă calitate. Acest scop va fi atins în primul rând prin sprijinul acordat mass-media care promovează accesul la știri locale și regionale în întreaga țară, dar și prin contribuția la o diversitate a mass-media generală de înaltă calitate.

Mass-media generală

Secțiunea 3

Mass-media de știri generaliste se referă la un mediu care:

- 1. Are ca sarcină principală realizarea continuă de reportaje relevante și*
- 2. Are un conținut editorial de o asemenea anvergură, încât este semnificativ pentru zona acoperită și care constă în reportaje de știri cuprinzătoare cu o gamă largă de subiecte și perspective, precum și în examinarea evenimentelor fundamentale pentru democrație.*

Secțiunea 4

Mai multe mijloace de informare în masă, fiecare cu propria denumire, pot fi considerate a constitui unul și același mediu de știri în sensul prezentei legi. În cadrul acestei evaluări, se va acorda o atenție deosebită proprietății, colaborărilor, conținutului, independenței editoriale, marjei de acțiune și responsabilității mijloacelor de informare în masă.

Beneficiarii sprijinului din partea mass-media

Secțiunea 5 . Sprijinul media poate fi acordat persoanelor juridice care publică știri generale în mass-media.

Sprijinul media poate fi acordat și persoanelor juridice care publică alte mijloace de știri decât mijloacele de știri generale, dacă în urma unor evenimente care duc la modificarea semnificativă a condițiilor de desfășurare a activităților media, există o nevoie urgentă de sprijin. Dispozițiile articolelor 6-8 din prezenta lege se aplică, de asemenea, acestor mijloace de știri. Un astfel de sprijin poate fi acordat pentru o perioadă de cel mult cinci ani.

[Conform Legii serviciului public \(2025:986\)](#) , sprijinul media nu poate fi acordat statului, unei municipalități, unei regiuni sau unei companii de servicii publice .

Condiții generale pentru sprijinul media

Secțiunea 6

Sprijinul media poate fi acordat mijloacelor de informare în masă generale care

- 1. au o activitate jurnalistică ce nu intră în conflict semnificativ cu fundamentele guvernării democratice sau cu respectul pentru valoarea egală a tuturor oamenilor și pentru libertatea, demnitatea și integritatea personală a individului,*
- 2. au un conținut editorial care constituie o parte semnificativă a întregului conținut al mass-media,*
- 3. au un conținut editorial exclusiv, auto-produs, care constă predominant în reportaje și recenzii de știri și care constituie o parte semnificativă a întregului conținut editorial al mass-media,*
- 4. sunt disponibile publicului,*
- 5. au propria titlu cu resurse editoriale independente,*
- 6. au un editor responsabil,*
- 7. promovează accesibilitatea conținutului lor editorial pentru persoanele cu dizabilități,*
- 8. se adresează unui grup țintă suedez,*
- 9. sunt publicate sau difuzate cu o regularitate ridicată și*
- 10. beneficiază de un bun suport pentru utilizatori.*

Secțiunea 7

Sprrijinul media poate fi acordat pentru mass-media generalistă nou înființată care îndeplinește condițiile din Secțiunea 6, 1-9 și de la care se poate aștepta să beneficieze de un sprijin bun din partea utilizatorilor. Sprrijinul în aceste condiții poate fi acordat o singură dată per mediu de știri.

Secțiunea 8 Sprrijinul media poate fi acordat pentru mass-media generală care

- 1. vizează în principal unul sau mai multe grupuri țintă din cadrul minorităților naționale din Suedia, așa cum se specifică în Legea (2009:724) privind minoritățile naționale și limbile minoritare,*
- 2. îndeplinesc condițiile din Secțiunea 6, 1-7,*
- 3. sunt publicate sau difuzate în mod regulat și*
- 4. beneficiază de un sprijin suficient din partea utilizatorilor din cadrul grupurilor lor țintă.*

Comitetul de sprijin pentru mass-media

Secțiunea 9

Comitetul de sprijin pentru mass-media din cadrul Autorității Suedeze pentru Media (Comitetul de sprijin pentru mass-media) decide cu privire la sprijinul acordat mass-media.

Secțiunea 10

Comitetul de Sprrijin pentru Presă este format dintr-un președinte și un minim de patru și un maxim de șapte alți membri. Membrii vor avea un număr de membri supleanți stabilit de Guvern. Cel puțin unul dintre membri sau membri supleanți va fi vicepreședinte. Președintele și vicepreședintele vor fi sau vor fi fost judecători ordinari.

Orice persoană care este membră a parlamentului, ministru sau angajat al Administrației Riksdagului sau al Birourilor Guvernamentale nu poate fi membră sau adjunctă a comitetului de sprijin pentru mass-media. Nicio persoană care ocupă o funcție de încredere într-o municipalitate sau regiune cu normă întreagă sau o parte semnificativă a timpului său de lucru cu normă întreagă nu poate fi membră sau adjunct a comitetului.

Dreptul de a emite reglementări

Secțiunea 11

Guvernul sau autoritatea desemnată de Guvern poate, cu sprijinul Capitolului 8, Secțiunii 7 din Instrumentul de Guvernare, să emită reglementări suplimentare privind sprijinul acordat mass-media.

Dispoziții tranzitorii

2023:664

1. Prezenta lege intră în vigoare la 1 ianuarie 2024.

2. Sprijinul pentru mass-media în temeiul prezentei legi poate fi acordat, de asemenea, în perioada 2024-2028, persoanelor juridice care publică mijloace de știri pentru care s-a acordat sprijin operațional în temeiul Ordonanței privind sprijinul presei (1990:524) în cursul anului 2023.

DANEMARCA

Modelul danez (*mediestøtte*) pune un accent deosebit pe tranziția digitală și pe susținerea democrației locale, fiind gestionat de Agenția Daneză pentru Cultură și Palate (*Slots- og Kulturstyrelsen*).

- Ajutorul pentru producție (ajutor direct): este principalul pilon și se acordă publicațiilor (inclusiv celor exclusiv digitale) pe baza costurilor de producție editorială (salariile jurnaliștilor, costurile de teren), nu pe baza tirajului sau a pierderilor.
- Plafonare de finanțare: pentru a preveni dependența de stat și monopolul marilor trusturi, legea stabilește o limită maximă de subvenționare (un plafon valoric) pe care o singură companie media o poate primi anual.
- Ajutor pentru start-up-uri: există fonduri speciale de inovare dedicate lansării de noi publicații independente sau restructurării digitale a celor existente.

Informații utile privind modelul danez pot fi găsite [aici](#).

Tipuri de sprijin

Suport pentru producția editorială mass-media⁴

⁴ Subvenția dominantă pentru producție [redaktionel produktionsstøtte] se bazează pe costurile editoriale ale mass-media, cu un plafon maxim de 35% din costurile anuale, sau 2,4 milioane EUR (17,5 milioane DKK) anual. Sprijinul este deschis atât mass-media plătită, cât și celei gratuite. Printre cerințe se numără faptul că mass-media trebuie să fie independentă, să aibă un redactor-șef și o echipă editorială cu cel puțin trei angajați anual (cu un număr de ore de lucru). Cel puțin jumătate din conținut trebuie să fie material editorial într-o arie tematică largă, care să trateze știri actuale în principal din politică, societate și cultură. În plus, cel puțin 1/6 din conținut trebuie să fie material jurnalistic procesat independent. Mass-media (ziar, revistă etc.) trebuie să fie publicată de cel puțin zece ori pe an și să fie disponibilă cititorilor din întreaga țară. Mass-media națională cu publicații mai frecvente (cel puțin de patru ori pe săptămână) și o proporție mai mare de material editorial (75%) poate solicita sprijin

Sprijinul pentru producția editorială este o subvenție acordată presei tipărite și presei online pentru producerea de conținut editorial; poate fi solicitat o dată pe an.

Consiliul pentru mass-media este cel care evaluează și ia decizii cu privire la cererile de sprijin pentru producția editorială. Mijloacele de știri care au primit sprijin pentru producția editorială în 2025 sunt deja înregistrate ca beneficiari ai sprijinului pentru producția editorială la Agenția Daneză pentru Palate și Cultură și, prin urmare, trebuie doar să prezinte un raport cu informațiile care vor fi utilizate pentru calcularea subvenției. Cu toate acestea, mass-media poate fi selectată prin eșantionare. Noii solicitanți trebuie să utilizeze același formular de cerere și aceleași anexe, dar li se poate solicita să furnizeze informații suplimentare în legătură cu procesarea cererii. Subvențiile pot fi solicitate [online](#).

Suport pentru publicațiile săptămânale

Fondul pentru Ziare Săptămânale 2026 s-a deschis pentru depunerea cererilor pe 25 februarie 2026, termenul limită de depunere a cererilor fiind 25 martie 2026. În cadrul Fondului pentru Ziare Săptămânale se pot solicita granturi pentru ziare săptămânale locale tipărite și digitale, care au un conținut editat pentru un public local danez, transmit materiale procesate jurnalistic independent și au conținut mixt care caracterizează de obicei ziarele săptămânale și care provine din diverse surse.

Fondul pentru publicațiile săptămânale poate fi solicitat o dată pe an. Termenul limită de depunere a cererilor este publicat pe site, iar materialele și formularul de aplicare sunt publicate pe site cu aproximativ patru săptămâni înainte de termenul limită de depunere a cererilor. Consiliul Media evaluează și ia decizii cu privire la cererile pentru Fondul pentru ziare săptămânale.

Sprijin pentru producția editorială a revistelor non-ficțiune (Fondul pentru reviste)

În cadrul Fondului de Reviste se pot depune cereri de granturi pentru reviste tipărite și digitale cu producție editorială de natură socială, politică sau culturală care contribuie la dezbateră publică, la informarea societății, la formarea opiniei sau la îmbogățirea culturală.

Înscrierea la un astfel de sprijin pentru o revistă poate fi făcută o dată pe an. Termenul limită de depunere a cererilor este publicat pe site, iar materialele și formularul de aplicare sunt publicate pe site cu aproximativ patru săptămâni înainte de termenul limită de depunere a cererilor.

suplimentar. Subvenția pentru producție este completată de două scheme de sprijin mai mici, dintre care subvențiile pentru inovare și proiecte [innovationspuljen] constau în subvenții pentru înființarea de noi mijloace media și subvenții pentru dezvoltare pentru mijloacele media existente, în timp ce sprijinul pentru redezvoltare [saneringsstøtte] este destinat mijloacelor media aflate în pericol de închidere din cauza dificultăților de lichiditate. Cererile pentru sprijin pentru re-dezvoltare au fost puține și, până în prezent, nu au fost niciodată plătite
<https://www.nordicom.gu.se/en/facts-analysis/nordic/factsheets/direct-media-subsidies-news-media-nordic-overview>

Consiliul [danez pentru mass-media](#) evaluează și ia decizii cu privire la cererile către Fondul pentru reviste.

Granturi de distribuire pentru reviste și jurnale non-profit (Bladpuljen)

[Comitetul de Distribuție al Fondului de Ziare](#) oferă subvenții pentru distribuția revistelor și ziarelor non-profit, inclusiv revistelor asociațiilor. Scopul este de a contribui la dezbateră democratică, la educația culturală și socială și de a promova viața asociativă.

Granturile se aplică anual. Termenul limită de depunere a cererilor este publicat pe site, iar materialele și formularul de aplicare sunt publicate tot pe site cu aproximativ patru săptămâni înainte de termenul limită de depunere a cererilor. Pot aplica asociațiile și editurile care, în mod ideal, contribuie la dezbateră democratică, la educația culturală și socială sau promovează viața asociativă. Comitetul de distribuție al fondului pentru reviste oferă subvenții pentru distribuirea anumitor periodice și reviste care sunt publicate cel puțin de două ori pe an. Subvențiile pot fi acordate dacă conținutul revistei este de natură caritabilă sau umanitară, sau activează în domeniile culturii, educației, sportului, mediului și religiei

Cadrul juridic aplicabil:

[Legea nr. 1604 din 26 decembrie 2013 privind sprijinirea mass-media](#) .

[Legea nr. 675 din 11 iunie 2024 de modificare a Legii privind sprijinirea mass-media.](#)

[Legea nr. 741 din 20 iunie 2025 de modificare a Legii privind activitățile de radio și televiziune etc. și a Legii privind sprijinirea mass-media](#)

[Ordinul executiv nr. 127 din 5 februarie 2024 privind sprijinul acordat mass-media](#) (modificat ultima dată prin [Ordinul executiv nr. 1488 din 6 decembrie 2024](#)).

[Ordinul executiv nr. 946 din 5 august 2024 privind sprijinul pentru producția editorială a ziarelor săptămânale](#)

[Ordinul executiv nr. 828 din 24 iunie 2024 privind sprijinul pentru producția editorială a revistelor non-ficțiune](#)

[Legea nr. 1214 din 27 decembrie 2003 privind subvențiile pentru distribuirea anumitor periodice și reviste](#)

[Ordinul executiv nr. 1181 din 2 noiembrie 2017 privind subvențiile pentru distribuția anumitor periodice și reviste](#)

Legile și reglementările aplicabile pot fi găsite tematic și la:

<https://kum.dk/ministeriet/lovgivning/medier>

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/?qid=1719642273256&uri=CELEX%3A32024R0900>

FINLANDA

În toate țările nordice, mass-media privată poate solicita subvenții directe din partea statului. Prin acordarea de subvenții pentru mass-media, guvernele își propun să promoveze o diversitate a surselor de știri, astfel încât cetățenii să poată accesa o gamă diversă și independentă de știri. Obiectivul general este – împreună cu alte măsuri de politică media (sprijin indirect sub forma reducerii TVA-ului și finanțării serviciilor publice de media) – de a contribui la consolidarea democrației și a libertății de exprimare.

[Finanțarea presei în Finlanda](#) privește mai ales sprijinul indirect - pe o piață puternic dominată de abonamente, în care finanțarea publică este dedicată exclusiv serviciilor publice și presei limbilor minoritare⁵.

Principalele mecanisme:

- **TVA redus:** presa scrisă și digitală beneficiază de o cotă de TVA redusă de 10%, ceea ce oferă un sprijin indirect major pentru întreaga industrie.
- **Presa în limba suedeză și a altor minorități:** guvernul acordă subvenții anuale directe (de aproximativ 0,5 milioane de euro) strict pentru ziarele și serviciile de știri publicate în limba suedeză (a doua limbă oficială) și în alte limbi minoritare precum limba sami.
- **Sprijinul ocazional pentru situații de criză:** în cazuri excepționale (precum pandemia COVID-19 sau crize majore ale presei scrise), guvernul a aprobat pachete financiare punctuale pentru a susține redacțiile și locurile de muncă din jurnalism. De exemplu, un pachet de ajutor de 1,05 milioane de euro a fost pregătit pentru agenția națională de presă STT.

Cadrul juridic: Ordonanța guvernamentală privind subvențiile pentru ziare (389/2008) *Statsrådets förordning om stöd för tidningspressen* / [Valtioneuvoston asetus sanomalehdistön tuesta](#) reglementează subvențiile directe de stat pentru mass-media de știri.

GERMANIA. PRINCIPIUL „DISTANȚEI FAȚĂ DE STAT” (STAATSFERNE)

Spre deosebire de țările nordice, Germania **nu aplică o schemă de subvenționare directă** a presei scrise sau online la nivel federal. Acest refuz este legat de experiența regimurilor totalitare din secolul XX (întemeiat pe experiența istorică, așadar), constituția (Legea de Bază) garantând independența strictă a presei față de controlul guvernamental.

Sprijinul este mai ales indirect:

- **Subvenții indirecte:** principalul sprijin este reducerea cotei TVA pentru produsele de presă (tipărite și digitale) la un nivel redus de 7% (față de cota standard de 19%).

⁵ Scopul principal este de a sprijini ziarele și publicațiile online tipărite sau publicate în suedeză, limbile sami, kareliană, romani sau limbajul semnelor.

- **Eșecul ajutoarelor de distribuție ca sprijin pentru difuzarea presei în mediul rural:** în ultimii ani s-a discutat intens introducerea unui ajutor federal de sute de milioane de euro pentru a acoperi costurile logistice de livrare a ziarelor în zonele rurale. Totuși, proiectul a fost blocat în repetate rânduri din cauza disputelor politice privind competența legală și riscul de a favoriza marile trusturi.
- **Nivelul regional (Länder):** unele state federale oferă ocazional granturi mici, dar strict pentru proiecte tehnologice sau inovații jurnalistice locale, fără a finanța activitatea curentă a redacțiilor.

Principiul constituțional dominant al dreptului mass-media german este cel al diversității conținutului. Doar îndeplinirea cerinței conform căreia „gama generală de programe naționale să corespundă în esență diversității de opinie existente” ([BVerfGE 73, 118](#) [153]) permite libera formare a opiniei, esențială pentru democrația liberală. O condiție cheie pentru reprezentarea diversității conținutului este, la rândul ei, independența radiodifuziunii față de stat și față de grupuri specifice (cf., de exemplu, [BVerfGE 90, 60](#) [87 f]). Curtea Constituțională Federală ([E 136, 9](#) [28, paragraful 33]) descrie menținerea unei independențe suficiente față de stat ca o expresie a cerinței de a proteja diversitatea. Principiul neutralității statului vizează prevenirea instrumentalizării politice a radiodifuziunii publice ([BVerfGE 136, 9](#) [36, paragraful 47]), precum și a radiodifuziunii private ([BVerfGE 121, 30](#) [53]) și – trebuie adăugat – a altor servicii noi relevante pentru opinia publică din sectorul media.

De interes comparativ este situația Deutsche Welle. Aceasta are ca misiune oferirea de servicii de informații (digitale inclusiv) în străinătate; este deja una dintre sarcinile Deutsche Welle — care, trebuie menționat, este reglementată prin articolul 3 alineatul 1 din Legea Deutsche Welle. Dar este organizată independent de stat. De menționat că un serviciu online se califică drept radiodifuziune doar dacă furnizează imagini în mișcare sau sunet conform unui program de difuzare pentru recepționare simultană de către publicul larg (§ 2 alin. 1 din MStV). Paginile text, canalele video la cerere sau serviciile hibride care combină ambele sunt considerate „telemedia”. Acestea sunt exceptate de la cerințele de licențiere, ceea ce înseamnă că barierele de acces ridicate în sectorul radiodifuziunii nu se aplică statului.

În Germania, drept cadru general, avem [Tratatul interstatal privind mass-media \(MStV\)](#), un acord interstatal care reglementează radiodifuziunea, telemedia și platformele din Germania. Acesta conține prevederi cheie, cum ar fi:

- **Licențierea transmisiunilor în direct (§ 52 MStV):** este necesară o licență de difuzare pentru streaming (de exemplu, pe Twitch sau YouTube) dacă un program ajunge la peste 20.000 de utilizatori simultani în medie pe o perioadă de șase luni.
- **Mențiune legală și standarde jurnalistice (§§ 18, 19 MStV):** Telemedia cu conținut jurnalistic-editorial este supusă unor cerințe speciale de notificare legală și diligență.
- **Acces (§ 84 MStV):** Asigură că serviciile publice și private cu conținut jurnalistic și editorial sunt ușor de găsit pe interfețele utilizatorului ale televizoarelor inteligente și ale platformelor.

- **Transparența privind conținutul automat / roboții sociali (§ 21 MStV):** Conținutul creat automat (de exemplu, de boții din rețelele sociale) trebuie identificat ca atare.

ȚĂRILE DE JOS

Olandezii nu oferă subvenții directe și nici permanente, respectând principiul independenței presei și oferind sprijin pe bază de proiecte care stimulează calitatea producției jurnalistice.

Mecanisme de sprijin:

- **Stimuleringsfonds voor de Journalistiek (SvdJ):** Statul finanțează acest fond independent (Fondul de Stimulare a Jurnalismului), care distribuie banii pe bază de concurs. **Subvențiile sunt temporare**, oferite pentru inovație, cercetare de piață sau digitalizare, pentru ca redacțiile să nu devină dependente de guvern. Tipurile de proiecte susținute pot fi consultate pe [site-ul Fondului](#).
- **Fonds Bijzondere Journalistieke Projecten (Fondul pentru proiecte jurnalistice de renume):** este un mecanism care oferă burse și granturi direct jurnaliștilor (nu publicațiilor) pentru proiecte de jurnalism de investigație de lungă durată sau pentru biografii complexe care altfel nu ar fi rentabile comercial.

Tipuri de burse / granturi

- Subvenții pentru proiecte- grant de cercetare preliminară (pentru 2 luni de anchetă preliminară) - maxim 8.800 de euro (se poate solicita această subvenție pe tot parcursul anului)
- Subvenții pentru proiecte - grant de cercetare preliminară cu opțiunea de personal de înlocuire (pentru jurnaliștii regionali și locali salariați) - maxim 8.800 de euro (se poate solicita această subvenție pe tot parcursul anului)
- Subvenții pentru proiecte (subvenție pentru implementare) – dedicat realizării proiectelor jurnalistice - maxim 38.600 de euro (se poate solicita această subvenție pe tot parcursul anului)
- Dezvoltarea talentelor - dezvoltare Jurnalistică pentru Târguri Comerciale (pentru activități de formare, pentru jurnaliști cu peste doi ani de experiență în jurnalism de investigație sau jurnaliști absolvenți recent care doresc să intre în domeniul jurnalismului de investigație); euro (se poate solicita această subvenție pe tot parcursul anului)
- Subvenții pentru proiecte: Subvenție pentru „dosare”, respectiv un număr de publicații pe o anumită temă (pentru jurnaliștii locali și regionali care lucrează independent). Valoarea este de maximum 19.200 de euro pe șase luni (Perioada de aplicare pe anul în curs este 17 august 2026 - 14 septembrie 2026).
- Dezvoltarea talentelor – subvenție pentru stagiul de jurnalism de investigație pentru aspiranții la statutul/profesia de jurnaliști (stagiul de practică de unul până la doi ani - o nouă rundă se deschide la sfârșitul anului 2026).

- O serie de subvenții se acordă limitat pentru rezidențiat în jurnalism în anumite zone / regiuni (Amsterdam sau Nijmegen, de exemplu, valoarea poate fi de 3200-3500 de euro/lună, pentru perioade de 3 sau 5 luni).

Fondul [pentru Proiecte Jurnalistice de Renumă](#)⁶ este o inițiativă privată înființată în 1990 de un grup de jurnaliști renumiți. Acesta finanțează articole, analize de știri, editoriale, reportaje și cărți sau biografii jurnalistice. Fundația primește sprijin din partea Ministerului Educației și Culturii. A contribuit la succesul unor jurnaliști și autori cunoscuți în mass-media olandeză și europeană precum [Judith Koelemeijer](#), [Geert Mak](#), [Jeroen Smit](#) și [Annejet van der Zijl](#), iar multe proiecte finanțate de Fundație au primit premii pentru calitatea actului jurnalist.

În afară de acestea, mai există sprijinul local, respectiv fonduri regionale/municipale care finanțează acoperirea jurnalistică a ședințelor de consiliu local sau a problemelor comunitare, dar alocarea se face prin consiliile media independente, nu prin consiliile locale și nici prin factorii politici de la nivel local.

Sinteză comparativă

ȚARĂ	Tip de ajutor principal	Entitate de gestionare	Obiectiv strategic
SUEDIA	Direct (editorial & distribuție)	<i>Mediemyndigheten</i>	Menținerea pluralismului și acoperirea zonelor fără presă locală.
DANEMARCA	Direct (producție & inovare)	<i>Slots- og Kulturstyrelsen</i>	Suținerea tranziției digitale și egalitatea între print și online.
GERMANIA	Indirect (TVA redus 7%)	Fără o agenție centrală	Evitarea totală a influenței statului

⁶ Fondul BJP acorda granturi doar pentru articole și cărți prin intermediul Schemei de Subvenții pentru Proiecte dar, din 2018, fondul sprijină și jurnalismul audiovizual, cum ar fi documentare, podcasturi, emisiuni radio și producții multimedia. Pentru acordarea unui grant, este necesar ca o editură să fie dispusă să publice cercetarea în cauză. Cererile de grant sunt evaluate de comisii independente formate din profesioniști din domeniul jurnalismului. Fondul BJP are un program dedicat descoperirii de talente tot din 2018. În cadrul acestui program, jurnaliștii aspiranți pot dobândi unu până la doi ani de experiență profesională prin intermediul Schemei pentru Tinere Talente, în timpul unui stagiul la o redacție de investigații. Jurnaliștii cu mai multă experiență își pot continua studiile prin intermediul Bursei de Promovare a Expertizei prin intermediul unor cursuri de formare jurnalistică, ateliere, conferințe sau alte programe de formare.

			asupra liniei editoriale.
ȚĂRILE DE JOS	Indirect (granturi temporare/proiecte)	SvdJ / Fonduri independente	Stimularea excelenței în investigație și inovației tehn

ECE – PARTICULARITĂȚI LEGISLATIVE, OPERAȚIONALE ȘI DE AUTOREGLEMENTARE: POLONIA, CEHIA, STATELE BALTICE

Reglementarea subvenționării presei în Europa Centrală și de Est (ECE) diferă structural de modelele tradiționale din vestul sau nordul continentului. În Polonia, Cehia și statele baltice, sprijinul public s-a bazat preponderent pe subvenții indirecte (facilități fiscale și facilități de distribuție) și pe finanțarea radiodifuziunii publice. Necesitatea protejării spațiului informațional a impus reforme administrative și legislative majore, strâns legate de aplicarea normelor europene (*European Media Freedom Act* - EMFA).

Stat / Regiunea ECE	Subvenții Directe (Fonduri / Granturi)	Subvenții Indirecte & Logistică	Dinamici recente și riscuri (2026)
Polonia	Absente pentru presa privată generalistă.	TVA redus (5%) pentru print și ediții digitale.	Focus pe eliminarea alocării politice a publicității de stat (considerată un mecanism de subvenționare mascată).
Cehia	Limitate strict la publicațiile minorităților naționale.	TVA redusă pentru ziare; sprijin logistic minim.	Reformă controversată ⁷ pentru mutarea finanțării presei publice direct în bugetul de stat.
Estonia	Finanțare ținută (ex.: media	Subvenționarea masivă a distribuției postale rurale (cca.	Digitalizare avansată; accent pe menținerea

⁷ <https://www.ecpmf.eu/czechia-public-service-media-funding-warning/#:~:text=The%20ruling%20coalition%20has%20announced%20its%20intention,media%20can%20cope%20with%20the%20rising%20costs.>

	independentă în limba rusă).	4,5 mil. EUR); TVA 9%. ⁸	logisticii de distribuție fizică în teritoriu.
Letonia	Fondul de Sprijin pentru Media (MAF) pe bază de proiecte competitive.	TVA redusă; facilități pentru distribuția de presă.	Unificarea radiodifuzorilor publici și finanțarea jurnalismului de investigație anticorupție.
Lituania	Fondul de Sprijin pentru Media (MRF) este reorganizat prin concursuri de proiecte.	TVA redus pentru publicații periodice.	Dezbateri privind predictibilitatea multianuală a fondurilor pentru presa locală.

OBSERVAȚII

POLONIA: o problemă sensibilă (ca în toate fostele state socialiste) a fost utilizarea publicității de stat ca formă indirectă și partizană de subvenționare. Ministerele și companiile de stat direcționau bugete publicitare uriașe către publicațiile favorabile puterii, asfixiind financiar titlurile independente. Sub incidența directivelor EMFA, Polonia se concentrează pe o reformă de transparentizare radicală a acestor achiziții publice de publicitate, impunând criterii de alocare proporționale și non-discriminatorii. Între eforturile de reformare se numără și [Proiectul de lege de modificare a Legii radiodifuziunii și a anumitor alte legi \(UC 130\)](#). [Potrivit IPI și organizațiilor sale partenere](#), proiectul de lege de modificare a Legii radiodifuziunii și televiziunii reprezintă o inițiativă pozitivă, dar incompletă, de reformare a legislației poloneze privind mass-media și de creare a unor garanții suplimentare pentru protejarea mass-media libere și independente din Polonia. "În forma sa actuală, acesta reprezintă, de asemenea, un efort orientat spre statul de drept pentru a implementa elemente ale Legii privind radiodifuziunea și televiziunea (EMFA).

CEHIA: această țară a refuzat constant ideea de a introduce subvenții directe pentru ziarele sau platformele de știri din sectorul privat, considerând că acest lucru ar vulnerabiliza independența editorială și ar distorsiona concurența. Ministerul Culturii gestionează un program foarte restrâns de granturi (aproximativ 770.000 EUR anual) dedicat exclusiv publicațiilor editate în limbile minorităților naționale. Atenția legislativă este captată de o reformă majoră a finanțării serviciilor publice de media (Televiziunea Cehă - ČT și Radioul Ceh - ČRo). Guvernul a propus abolirea taxelor de licență plătite direct de gospodării (modelul tradițional care garanta autonomia financiară) și trecerea instituțiilor pe o finanțare directă, fixă, din bugetul de stat, indexată la inflație. Schimbarea [a stârnit un val de critici din partea organizațiilor internaționale](#) (IPI, EFJ), care avertizează că, în absența unor bariere legislative stricte, aprobarea anuală a

⁸ <https://shortl.ee/en/estonia/story/estonian-parliament-holds-key-to-rural-press-survival>

bugetului în Parlament oferă politicienilor o pârghe periculoasă de presiune asupra jurnaliștilor.

Statele Baltice:

ESTONIA⁹: nu oferă ajutoare financiare directe pentru funcționarea curentă a marilor trusturi comerciale. Statul intervine însă puternic la nivel logistic: subvenționează **distribuția abonamentelor poștale în zonele rurale** cu peste 4,5 milioane de euro anual pentru a preveni colapsul presei locale. De asemenea, prin fundația de stat *Kultuurileht*, sprijină direct revistele culturale și literare. Recent, au fost create scheme de granturi specifice pentru consolidarea canalelor media independente în limba rusă.

LETONIA: Folosește un model bazat pe **Fondul de Sprijin pentru Media (Mediju atbalsta fonds - MAF)**, operat prin Fondul de Integrare a Societății (SIF). Acesta colectează bani de la bugetul public și îi redistribuie către radiouri, televiziuni și publicații private sau regionale. Alocarea nu este fixă (pe criterii de tiraj), ci se bazează pe concursuri de proiecte axate pe domenii de interes public: emisiuni educative, jurnalism de investigație local și producție de conținut critic în regiunile de frontieră.

LITUANIA: Modelul lituanian a suferit modificări structurale odată cu înființarea noului **Fond de Sprijin pentru Media (Mediju rėmimo fondas - MRF)**, care a preluat sarcina de a distribui subvențiile de stat. Bani sunt împărțiți pe bază de proiecte în cadrul unor programe prioritare, cum ar fi mass-media culturală și publicațiile periodice locale. Principala provocare legislativă dezbătută de redacții rămâne birocrăția excesivă din jurul aplicațiilor și nevoia de a transforma aceste granturi din finanțări anuale „fragmentate” în scheme de sprijin multianuale previzibile, care să permită planificarea editorială pe termen lung. Legea privind Radiodifuziunea și Televiziunea Națională Lituaniană (LRT) [a cunoscut unele modificări adoptate în iunie 2026](#) — legislația a restructurat guvernarea radiodifuzorului și a clarificat misiunea acestuia de a servi interesul public.

STRUCTURI DE AUTOREGLEMENTARE, ETICĂ ȘI DEONOTOLOGIE

Stat	Organism Principal de Autoreglementare / Etică	Tip de Structură	Grad de Autoritate și Provocări
Polonia	Consiliul Eticii Media (<i>Rada Etyki Mediów</i> - REM) ale cărui documente pot fi consultate aici	Autoreglementare voluntară (ONG)	Autoritate morală scăzută; puternic fragmentat pe criterii politice.
Cehia	Consiliul Presei (<i>Tisková rada</i>) este un organ format din șapte membri, înființat prin lege pentru exercitarea dreptului publicului de a controla agenția de presă publică.	Autoreglementare voluntară	Funcționează bine în presa scrisă, dar nu are putere de sancționare juridică.

⁹ <https://ipi.media/strong-newspaper-traditions-and-trust-advance-digital-subscriptions-in-estonia-2/>

	Competența sa include în primul rând supravegherea îndeplinirii consecvente a misiunii ČTK, care este, așa cum s-a menționat mai sus, furnizarea de informații obiective și complete pentru libera formare a opiniilor		
Estonia	Consiliul Presei (<i>Pressinõukogu</i>). Consiliul de Presă din Estonia are zece membri, inclusiv șase din sectorul media și patru membri laici din sectoarele non-media. Consiliul de Presă are un președinte rotativ.	Autoreglementare pură (Model Nordic)	Considerat cel mai de succes model ECE. Respectat de 95% din piață, ia decizii rapide și obligatorii moral.
Letonia	Consiliul Eticii Media din Letonia (<i>LMEP</i>). Documentele pot fi consultate aici .	Autoreglementare sprijinită legal	Creat recent (2018) pentru a unifica breasla; recunoscut prin legea media.
Lituania	Inspectorul pentru Etica Jurnalistică (<i>Žurnalistų etikos inspektorius</i>). Funcția de Inspector de Etică Jurnalistică a fost înființată în 1996, odată cu adoptarea Legii privind Informația Publică . Inspectorul de Etică Jurnalistică este un funcționar de stat independent care nu poate participa la activități politice. Inspectorul supraveghează modul în care sunt respectate principiile informării publice și cerințele de protecție a drepturilor omului la informarea publicului și examinează plângerile persoanelor interesate cu privire la încălcarea drepturilor personale nepatrimoniale în mass-media. Inspectorul este numit de Seimas pentru un mandat de 5 ani dintre candidații propuși de organizațiile care reunes producători, difuzori de informații publice și jurnaliști și ai căror membri sunt supuși	Co-reglementare (inspectorul fiind numit de Parlament)	Instituția hibridă unică are putere legală de sancționare și amendare.

	normelor Codului deontologic lituanian pentru informarea publică . Aceeași persoană nu poate fi numită inspector pentru mai mult de două mandate consecutive. O persoană numită inspector își va menține funcția până la numirea unui nou inspector.		
--	--	--	--

RESURSE INTERNET

'Observatoire européen de l'audiovisuel <https://www.obs.coe.int/fr/web/observatoire/>

European Federation of Journalists (EFJ) <https://europeanjournalists.org/about-efj/>

Rețeaua AIPCE <https://www.presscouncils.eu/about-aipce/>

IPI <https://ipi.media/>

Centrul European pentru Presă și Libertatea Mass-media <https://www.ecpmf.eu/>

Media Pluralism Monitor <https://cmpf.eui.eu/projects-cmpf/media-pluralism-monitor/>

CEHIA

- <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1992-517>
- https://www.ctlk.cz/o_ctlk/rada_ctlk/

DANEMARCA

<https://kum.dk/kulturomraader/film-og-medier/film-og-mediestoette>

ESTONIA <https://www.presscouncils.eu/pressinoukoogu/>

LETONIA <https://www.lmepadome.lv/par-mums/dokument/>

FINLANDA

<https://www.cogitatiopress.com/mediaandcommunication/article/view/7570/3621>

GERMANIA

[https://www.die-medienanstalten.de/fileadmin/user_upload/Rechtsgrundlagen/Gesetze Staatsvertraege/Medienstaatsvertrag MStV.pdf](https://www.die-medienanstalten.de/fileadmin/user_upload/Rechtsgrundlagen/Gesetze_Staatsvertraege/Medienstaatsvertrag_MStV.pdf)

<https://www.lto.de/recht/hintergruende/h/staatsmedien-bundesregierung-portale-deutschland-de-gesund-bund-staatsferne-oeffentlichkeitsarbeit>

LITUANIA

- <https://www.zeit.lt/lt/apie-tarnyba/6>
- Istatymas Nr. XV-981 dėl Lietuvos respublikos nacionalinės radijos ir televizijos įstatymo nr. I-1571 pakeitimo <https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/2dacd33260c911f1aa9cfebedf36d56d> *Law No. XV-981 amending Law No. I-1571 of the Republic of Lithuania on National Radio and Television*
- European Commission request under Article 5 EMFA (VP Virkkunen) <https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/2dacd33260c911f1aa9cfebedf36d56d>
- European Parliament resolution of 22 January 2026, P10_TA(2026)0024 (procedure 2026/2568(RSP)) https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-10-2026-0024_EN.html
- <https://ipi.media/lithuania-national-radio-and-television/>

POLONIA <https://www.rem.net.pl/stanowiska.php>

SUEDIA <https://medieombudsmannen.se/>

ȚĂRILE DE JOS <https://fondsbjp.nl/subsidies-en-regelingen/>